

International Organisation for Economic and
Social Development through Cooperation
www.fidESCO.org

Marco van Zwetselaar, Marieke Dekker en hun zes kinderen wonen sinds 2012 in Tanzania, waar ze werken als bioinformaticus en neuroloog in een ziekenhuis. Financiële steun aan het "Tanzania Project" van FIDESCO heeft dit al ruim zes jaar mogelijk gemaakt. Jouw gift maakt dat we dit werk kunnen voortzetten.

Marco van Zwetselaar, Marieke Dekker and their six children have lived in Tanzania since 2012. They work in a hospital as a bio-informatician and a neurologist. Financial support to FIDESCO's "Tanzania Project" is indispensable for making this possible. Your donation is highly appreciated.

Juni 2019

Beste allemaal,

Dit is een nieuwsbrief voor jullie zomer, terwijl wij hier per week een boodschappentas aan sokken moeten sorteren omdat het zo 'koud' is! Het regent veel en hard, en ondanks de modder in huis en de vele stroomstoringen is het best knus. Dan kunnen we weer eens iets aan met lange mouwen en is het 's nachts lekker slapen omdat je een deken nodig hebt. We gaan een vrij drukke zomer tegemoet hier

met twee neurologie-AIOS, veel bezoekers en een collega die op zomerverlof gaat. Want al is William nu al in de zeventig, hij is een spil in onderwijs en klinische zorg, en dat merk ik vooral als hij er een tijdje niet is.

Mijn stukje kan strikt over één onderwerp gaan, bedacht ik me onlangs: zo veel had ik er inmiddels weer gezien. Met name omdat ik dit nu een beetje naar rechts geleund zit te typen omdat er een dode gekko linksboven me aan het plafond hangt en ik nog niet de moed heb gehad hem eraf te pellen ... Dieren! Toen de regens op hun hevigst waren hadden we een paar weken een klein looetje in huis, Carl de egel (zie ook www.zwets.com). Maar Carl redde het helaas maar een paar weken totdat hij dood in zijn poppenhuisje lag.

Snackend EEG onderwijs geven

Elders komen met dit soort weer ook allerlei dieren in beweging. Op de laatste hash, een wandeltocht langs en door de beekjes van een koffieplantage hier in de buurt, liep ik kilometers met een dood zwart mambaatje om het aan Steven te geven die het in de natuurkijkdoos wilde doen die hij in de klas als huiswerk moest maken. Zijn plan om er een water-biotoop van te maken met een vijvertje en een echte brulkikker bleek namelijk net te ambitieus.

Vorige week zat er dagenlang een krekkel oorverdovend te sjirpen in een onbereikbaar hoekje in de EEG kamer, erg fijn met zo'n slaap-EEG!

Ook ratten vluchten vaak zo'n lekker droge ruimte in, verjaagd door de stortregens. Een paar weken geleden sloten we onszelf op in de keuken, vastbesloten om de rat te vinden die ons 's nachts de stuipen op het lijf had gejaagd toen hij keer op keer in de klamboes rondom de bedden verstrikt raakte, angstig begon te piepen en probeerde recht omhoog te lopen langs het gaas- het bed in. Het was net Koningsdag geweest, dat we hier ook vieren met alle Nederlanders en iedereen die iets oranje in de kast heeft. Uiteindelijk hadden we de rat te pakken door met de oranje perslucht-toeter een "wall of sound" te maken. De daze rat liep recht een lege meelzak in en Marco kon hem netjes in de tuin dumpen.

Ambulante zorg

Ook op het werk hebben we genoeg dieren. Sommige zijn noodzakelijk, om het andere ongedierte op een afstand(je) te houden. Toen in de jaren tachtig de afdelingskat van de Interne weg moest (de hoofdzuster vond dat toch echt niet kunnen in een modern ziekenhuis) werd de teen van Alex, een cervicale dwarslesiepatiënt afgeknabbeld: de ratten waren terug... De katten hebben dus een semibeschermd status en worden tot op zekere hoogte gedoogd. In een hoekje van de overdrachtskamer beviel 's avonds een van de poezen. Ze kreeg de kittens niet naar buiten getild, en zij waren nog te klein om zelf te klimmen. Een groepje studenten heeft toen dagenlang de kittens gevoed, elke ochtend voor het ochtendrapport.

Het KCMC ziekenhuiscomplex

Ratten, aan de andere kant, zijn er helaas nog steeds. In de stampvolle overdrachtsruimte merken ze al snel dat ze geen kant op kunnen. Dan sjezen ze als de bliksem over de grond, op zoek naar een opstapje naar de paneelramen. Ik heb dat een keer langs een ander 'oppervlak' zien gaan, namelijk rakelings langs de achterhoofden van de medisch studenten die in lange rijen aan de raamkant zitten- óver de kragen van de witte jassen. Dat ging zo snel dat niemand de tijd kreeg om zelfs te gillen ...

Verder hebben we buiten het ziekenhuis op weg naar huis ook nog allerlei dieren. Gelukkig niet altijd de troep loslopende honden die ons

soms toch wat onrustig maken als ze je op een tiental meters blijven volgen: hondsdolheid komt nog steeds op gezette tijden voor. Marco (en ik ook steeds meer) geniet van de mooie vogels, hagedissen, kameleons en eekhoorn-tjes die je er ziet. De baviaan – iets minder groot dan ikzelf – die ik een keer tegenkwam net buiten het ziekenhuisterrein, een paar meter van de doorgaande weg vandaan, heb ik echter niet meer teruggezien. Hij kwam zo onverwacht dat ik met open mond gewoon op dezelfde snelheid doorgelopen ben- maar ik moest mezelf erna wel even knijpen!

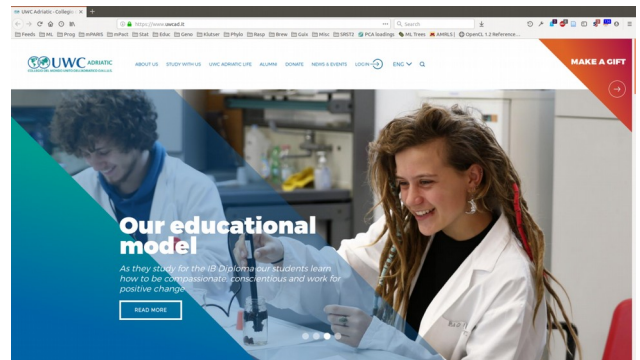
Willem (15)

Ik heb eigenlijk weinig tijd om te schrijven omdat ik examens heb. Ik heb daar nog niet voor gestudeerd en moet nu heel hard aan de slag. Ik

Willem met Carl

vind het veel leuker om aan mijn Personal Project te werken, maar dat mag ik van mama niet eens noemen voordat ik voor mijn examens gestudeerd heb. Ik ga oude auto's uit de tijd rondom de onafhankelijkheid van Tanzania opsporen, ze in kaart brengen en hopelijk een oude blauwe Volkswagen Kever, die van onze vriend Ngomi is, opknappen zodat ik erin kan wegrijden na mijn M5 graduation, volgend jaar. Maar zo ver is het nog niet! Ik heb er wel heel

Ida siert de homepage van UWC Adriatic

veel zin in.

Ik ben verder druk met dingen buiten school en heb hele leuke vrienden en vriendinnen. Een van mijn vrienden moest van zijn moeder misschien naar een andere school en toen hebben we met de hele klas geprotesteerd want hij wilde zelf eigenlijk ook niet. En nu blijft hij gelukkig! Ik zou hem erg missen. Ik ben in 1 keer van schoenmaat 39 naar schoenmaat 42 gegaan en heb nu te weinig schoenen eigenlijk en heb nu een stel schoenen van papa en mama nodig.

Het regent elke dag dus alles is ook nog eens nat en modderig. Ik had een baby-egeltje dat ik wekenlang melk gegeven heb en warm gehouden heb met een kruik, hij heette Carl. We stonden om de beurt 's nachts op om hem te verzorgen en werd een 'egeltiener'. Maar hij is nu dood. Dat vond ik wel erg, net alsof ik een kind had verloren. Mijn klasgenoten kwamen zelfs op babybezoek hier, hij woonde op de bovenverdieping van een oud poppenhuis. Nu is het wel weer genoeg, want ik moet weer gaan studeren!

Bovenop de bagage op de imperial van de Land Rover

Doris (14)

Hoe is het daar in Nederland? Hier gaat het heel goed. Ik kan niet wachten totdat school eindigt, want dan zal ik Ida weer zien, samen met heel veel andere vrienden. Het gaat op school ook heel goed, maar nadat alle sporttoernooien over zijn is er niet veel meer sport om te doen op school. Er was nog wel zwemmen drie keer in de week om half zes 's ochtends, maar het is nu veel te koud geworden om zo vroeg te zwemmen. Het voelt alsof je bevriest als je het water in duikt. (De buitentemperatuur is dan 21 graden ... – red.) Anders is het weer wel heel lekker. Als het altijd zo heet is, is het regenseizoen wel heel lekker.

Doris en Eliza op Zanzibar

Ik ben drie weken geleden nog eens naar Zanzibar en Dar es Salaam gegaan met een van mijn vriendinnen die eerst in Moshi op kostschool zat. Omdat er een groot feest van haar ouders' werk was, bleef ik bij haar op Zanzibar voor twee nachtjes, en toen gingen wij met zijn allen in een 12-persoons vliegtuigje door de regen naar Dar es Salaam. Het was vrij eng zo'n klein toestel in dat weer, maar toch wel leuk. Ik bleef daar ook een nachtje, en toen ben ik de volgende dag in mijn eentje teruggevlogen naar Kilimanjaro.

Ik ben ook samen met de vader van een vriendin gaan vliegen in zijn handgebouwde tweepersoonsvliegtuigje, pal over ons huis

Doris' voetbalteam

waar papa, Steven en Vicky in de tuin stonden te zwaaien, en over het veld waar Willem op dat moment aan het rugbyen was! Mama was met een paar van haar patiënten de ziekenboeg van de school uitgelopen om te zwaaien, maar ze stonden tussen de bomen dus ik kon ze niet zien. Het was echt superleuk!

Vorig weekend gingen wij voor een schoolreisje met de klas naar het CAC (Cultural Arts Center) bij Arusha. Daar moesten wij drummen, dansen, zingen en zelfs trommels maken. Dat hebben wij gedaan van koeienhuid. Het was echt super interessant behalve dat het heel erg stonk ...

De trommel thuis, ook van koeienhuid, is opgegeten door de honden die dachten dat het een lekker hapje was...

Hugo maakt inktvis klaar in Peponi

Hugo (12)

Hoi allemaal, hoe gaat het daar in Nederland? Hier gaat het goed. Al was ik vandaag ziek en heb ik de hele dag met een kruik tegen mijn buik op de bank gezeten. Maar nu gaat het wel beter en morgen ga ik weer naar school. Hier is het regenseizoen, en dus zijn hier overal mieren die echt overal in komen, en het is heel irritant. Ik ga na de zomervakantie naar M2, en daar ben ik heel blij mee.

Hugo maakt zich klaar voor de zwemtraining om 6 uur 's ochtends

Toen de vader van mijn vriend het waterbassin bij zijn boerderij ging legen mochten wij de vijver in gaan om de Tilapia die erin leven met onze eigen handen te vangen. Dat was heel leuk en we hebben ze zelf schoongemaakt. 's Avonds hebben we ze in een stukje aluminiumfolie in de oven gedaan. Het was vooral graatjes maar ook lekker verse vis. Maar het was ook heel irritant, omdat het zo heet was daar bij dat water, dat ik verbrand ben door de zon. Het was helemaal niet zonnig maar het is hoog op de berg en ik had alleen een zwembroek aan. Dat gebeurt zelden bij mij, ik verbrand echt nooit. En het deed zo'n pijn. Ik ben nu helemaal verveld.

Verder vind ik het leuk op school maar ik gebruik mijn agenda niet en dan gaat mama zeuren dat ik huiswerk vergeet. Maar ik vind het gewoon stom om dat op te schrijven. Ik hoop dat het bij jullie ook zo goed gaat.

Steven (9) en Vicky (8)

Steven helemaal in zijn nopjes met de tweedehands laptop voor hem en Vicky

Vicky en ik hebben van papa's vriendje Robert een laptop gekregen om te delen. (Dus zitten we vaak achter dat ding en moet mama ons er achter vandaan jagen! – red.) Daarop typen wij nu ons stuk van de nieuwsbrief. Vicky vindt dat wel oké want zij vindt het heel moeilijk om Nederlands te schrijven. Ik had het eerst in het Engels gedaan en dat vond mama ook al niet goed!

Op zaterdag de 18de ben ik naar een cross country loop gegaan bij Braeburn, en ik was echt heel moe bij het einde. Het had echt heel erg geregend en mijn juf heeft een foto van mij gemaakt op het moment dat ik heel erg uitgled. Die foto is cool.

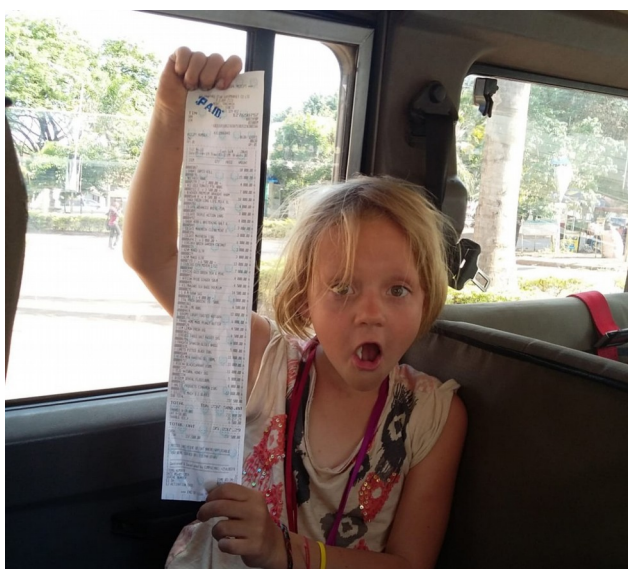

Stevens spectaculaire uitglijder tijdens zijn veldloop

Vicky komt terug van school na zwemmen

Op dinsdag de 14e was het Vicky's verjaardag. Een jaar geleden was Vicky jarig op de dag dat ik in KCMC aan mijn blindedarm geopereerd werd en toen hadden ze gezegd dat Vicky zelf haar verjaardag mocht plannen dit jaar. En dus wilde ze een overnacht-feest! En toen had mama ja gezegd en Vicky's vrienden uitgenodigd want ze dacht dat ze nee zouden zeggen. Maar er bleven er toch nog een heleboel slapen en we hadden twee tentjes in de woonkamer. En de volgende dag hadden we 11 lunchpakketjes gemaakt voor iedereen en waren we ook nog op tijd op school met zijn allen.

Vicky gaat vaak met papa mee de zaterdagboodschappen doen

Ida komt binnenkort ook naar Moshi vanuit Italië en ze is er dan net voor haar verjaardag op 15 juni. Het gaat heel leuk zijn omdat ik haar heel erg mis.

Ik ben ook op een kampeeruitje geweest in Mweka naast mijn vriend's huis aan de andere kant van de rivier in een ravijn. Ik mocht mijn eigen tas inpakken en ik had een papieren wegwerpdekentje ingepakt want die was heel klein, en het was echt zo koud – brrrrrrrrrr. Ik heb de hele nacht niet geslapen. En toen ik weer thuis kwam heb ik op de bank geslapen (bovenop een Donald Duckje natuurlijk – red.)

Marco

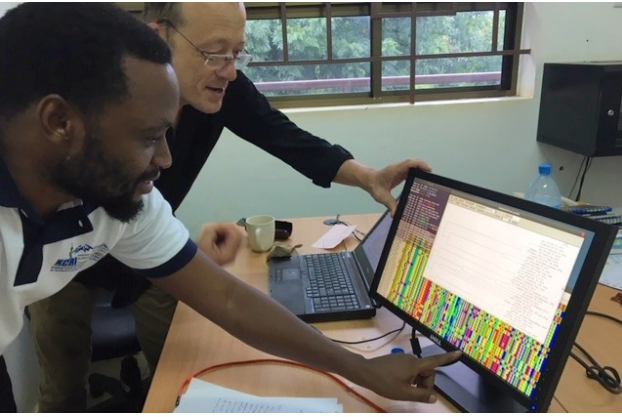
Toen ik eergisteren tegen mijn kantoorgenoot Sonda zei dat het ineens zoveel kouder was die ochtend, zei hij "let maar op, dat is het einde van de regens".

Reparaties op kantoor – chirurgie op de laptop van de spinal cord unit

En inderdaad, de stortregens waarover de kinderen een paar dagen geleden nog schreven zijn ineens opgehouden. We gaan nu de lange koele droge tijd in, tevens het toeristisch hoogseizoen.

Sonda groeide op op het platteland bij Singida, zo'n 400 km van Moshi. Net als de overgrote meerderheid van de Tanzanianen zijn zijn ouders kleine boeren. Niet verwonderlijk dus dat zijn meteorologisch inzicht beter is ontwikkeld dan het mijne. Het leven op het platteland van Tanzania wordt gedictieerd door de komst en het einde van de regens. Een week te vroeg of te laat zaaien kan het verschil

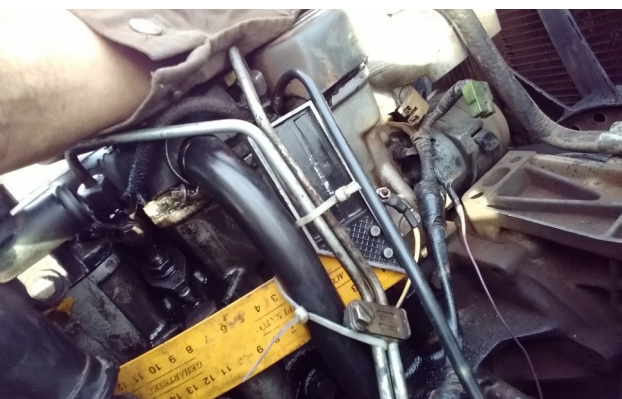

Sonda en Zwets in actie: wijzend op mutaties in onze Klebsiella pneumoniae verzameling

maken tussen een goed jaar en een jaar van armoede.

Weinig lijkt zo ver verwijderd van het dagelijks leven in Europa als het leven op het platteland in Afrika. Toch staat het – in de tijd – helemaal niet zo ver van ons af. Een peiling onder de twaalf mannen in mijn geografendispuut levert weliswaar maar twee boerenzonen op, maar voor de anderen hoeven we ook zelden verder te kijken dan één generatie terug: de meesten hebben op zijn minst één ouder afkomstig uit een boerengezin. Er verandert veel in twee generaties!

En dat is waarom het me niet alleen ontzettend trots maar ook hoopvol maakt dat mijn kantoorgenoot en maat Sonda, én onze lab scientist Happiness – ook opgegroeid in de bush van zuid Tanzania – deze week met *flying colours* hun Ph.D. titels hebben behaald!

Roadside repairs - met een winkelhaak en een tie-wrap de gebroken voorgeloeipen op zijn plaats houden ...

De Ph.D. verdedigingen zelf waren afschuwelijke *bullying contests* waarin de examinatoren probeerden de kandidaten zoveel mogelijk te kleineren. Elke fout werd breed uitgemeten, en elke poging tot een weerwoord afgeblaft. Zoals verschillende collega's zeiden: precies zoals wij van kinds af aan onderwezen zijn. "Waarom denk je dat je in Tanzania door een zijgende massa wordt aangekeken als je studenten iets vraagt in een college?"

En ook hier stemt hoopvol hoe Sonda en Happiness hierover denken. Ik weet dat zij het anders willen voor hún kinderen, en het zeker anders zullen doen dan deze generatie.

Verse PhD's Happiness (met zoontjes) en Sonda (zonder dochtertjes) en trotse Zwets. Bijzonder detail: beider partners waren afwezig bij de promoties – allebei tijdelijk in het buitenland voor hún PhDs!

Tijdens de festiviteiten na afloop bedachten we hoe Happiness had moeten antwoorden op de stompzinnige vraag "weet u eigenlijk wel de lengte van het *Staphylococcus aureus* genoom?"

– "Allemensen", zei ik, wijzend op mijn mobiel, "dat Google je toch?!"

– "Nee, dat doe je zo:", zei Mariekes co-assistent Emmanuel. Sprekend tegen zijn telefoon: "Google! What is the size of the Staph aureus genome?"

– "Nog beter" zei ik, mijn mobiel voor zijn neus houdend: "Prof, could you repeat that question to Alexa?"

Waarom sturen wij jullie deze nieuwsbrief?
Natuurlijk om jullie op de hoogte te houden van onze activiteiten!
Met zes jaar ervaring hebben we het bewijs dat we dit
zonder jullie financiële steun NOOIT hadden kunnen waarmaken.

Dankzij jullie giften aan FIDESCO kunnen wij dit blijven doen.
Een donatie o.v.v. "Tanzania" komt ons project regelrecht ten goede.
Er blijft niets aan de strijkstok hangen, behalve de kosten voor de
postzegel op deze nieuwsbrief!

FIDESCO is een internationale katholieke NGO (niet-gouvernementele organisatie) die zich al meer dan 30 jaar succesvol richt op kleinschalige uitzendingen.

FIDESCO zendt vrijwilligers uit om hun professionele kwaliteiten in te zetten voor mensen die het echt nodig hebben. De uitzendingen duren twee jaar. Je krijgt tevoren een training en wordt tijdens de uitzending begeleid vanuit Europa.

Voor informatie bel 0852-731732 of stuur een e-mail naar info@fidesco.nl

FIDESCO is een ANBI. Donaties zijn fiscaal aftrekbaar.

Bijdragen kan op deze drie manieren

1. Een storting op rekening NL53 ABNA 0566 0142 97 van Stichting FIDESCO Nederland in Venlo o.v.v. "Tanzania"
2. Betaling via iDeal® op www.fidesco.nl
3. Machtiging via de bijgesloten antwoordcoupon

Als tegenprestatie houden wij een blog bij op www.zwets.com, en landt deze nieuwsbrief periodiek in jouw brievenbus. De nieuwsbrieven die we sinds onze aankomst hebben geschreven, zijn ook op onze site te vinden.